

מדינת ישראל
משרד הממשלה

משרד

מס' 15/20
מס' 15

מס' 15/20
מס' 15
מס' 15
מס' 15

מס' 15/20
מס' 15

מחלקה

שם תיק: ועדת כהן-קדמי בענין ילדי תימן - פרוטוקול
משיבות הועדה - סדרה ב - 'פרוטוקול מיום
מזהה פנימי: 9747/20-ג

מזהה פריט: 000e99k
כתובת: 2-109-3-6-7

תאריך הדפסה: 12/07/2016

ועדת חקירה ממלכתית בענין פרשת
העלמו של ילדים מבין עולי תימן
בשנים 1954-1958

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

כן, זה הבת.

היו"ר: אז אתה אדון יחיא סעדיה?

שלמה לוי: כן.

היו"ר: שקודם היה שמך שוקר?

שלמה לוי: כן, יחיא שוקר.

היו"ר: מעיד מר יחיא סעדיה בתיק 44/96.

חקירה למר יחיא

היו"ר: עליך לומר את האמת, את כל האמת ורק את האמת. עכשיו אתם
 עולים מתימן?

יחיא: כן.

היו"ר: מתי עלייתם?

יחיא: ב-49.

היו"ר: 49? אתה באת להעיד בקשר לבת שלכם שושנה?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

יחיא: שושנה כן.

כ.ה. קובל: היא נולדה בארץ שושנה?

יחיא: כן, היא נולדה בארץ.

כ.ה. קובל: בצריפים?

יחיא: בצריף, כן.

היו"ר: כתבת פה שתאריך הלידה זה 7 ביולי, בחודש השביעי 1950.
 ושם הרופא בבית החולים היה ד"ר הרמן.

יחיא: כן, אבל יהודית היתה ששלחה אותנו, יהודית מנהלת הדתיה
 של מנהלת העליה לסרפן, זו יהודית.

היו"ר: יהודית זה אחות?

יחיא: האחות היהודית בראש העין קוראים לה יהודית היא יודעת
 מתי שבחורה תלד היא לוקחת אותה.
 כשהיא ילדה אמא היא לקחה את התינוקת.

כ.ה. מימון: האמא ילדה בצריפין נכון?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

יחיא: כן, כן.

כ.ה. מימון: וחזרה עם הילדה הביתה?

יחיא: לא.

כ.ה. מימון: זאת אומרת היא ילדה בצריפין וחזרה הביתה בלי הילדה?

יחיא: כן, אבל היא תבוא לבית היולדות.

היו"ר: תסלח לי איפה נכנסת יהודית? מי זאת יהודית?

כ.ה. קובל: יהודית לקחה את אשתך לבית החולים?

יחיא: זה במכונה, במכונה לקחו אותה לטרפאן.

היו"ר: רגע אחד, אנחנו לא מבינים כל כך את הדיבור של מר יחיה.
 אנחנו מבקשים ממך אתה הבן,

יחיא: כן.

היו"ר: מה שמך?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

יחיא: שלום.

היו"ר: אנחנו מבקשים ממר שלום סעדיה שיגיד לנו מה אמר האבא שלו?

שלום: הוא טוען כהה, שהמילדת קראו לה יהודית, היא לקחה את הילדה והיא אמרה לאמא שלי אתם תלכו הביתה, ואנחנו ברגע שהיא תהיה בסדר נעביר אותה לבית תינוקות בראש העין.

יחיא: לא, היא היתה בראש העין היתה, בראש העין, היא לא בסרפאן.

שלום: בזמן היתה יהודית שטיפלה בתינוקות.

כ.ה. קובל: אבל יהודית היתה בראש העין, מה יהודית בצריפין?

שלום: לא, היא ילדה בראש העין.

כ.ה. קובל: ואחרי הלידה לקחו אותה לבית החולים?

שלום: לצריפין.

היו"ר: אז מה שכתוב פה זה לא נכון. כתוב פה שהורים רוצים לבוא להעיד בענין ילדתם שושנה שנולדה בבית חולים צריפיים והרופא היה שמו הרמן.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

אז קודם כל, אין בית חולים ואין רופא, ומאיפה לקחתם את
 השם של ד"ר הרמן? לא יודעים, תסביר.

יחיא: ...

היו"ר: לא מבינים שום דבר.

כ.ה. מימון: למה אתה לא מדבר יותר לאט יחיה.

היו"ר: לא מבינים שום דבר.

כ.ה. מימון: אני מבין תימנית ואני לא מבין אותך. תדבר לאט לאט.

היו"ר: אני מבקש אותך שתענה על שאלות. אשתך היגיע הזמן שלה
 ללדת?

יחיא: כן.

היו"ר: כאשר הגיע הזמן ללדת, איפה היא ילדה בצריפין?

יחיא: הלידה היא בראש העין, אבל לקחה אותה יהודית.

היו"ר: הם רבים ביניהם, אחד אומר ככה ואחד אומר ככה. נעשה הפסקה
 ואתם תחליטו מה שקרה.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

כ.ה. קובל: תיכנס אלינו ותסביר לנו מה שקרה עם התיק הזה.

היו"ר: הפסקה.

היו"ר: בתק 44/96 מעיד הבן שלום סעדיה, עדותך משתרכת על מה שהורים מסרו לו.

עכשיו נתחיל מהנקודה שאמך עמדה ללדת. מה קרה האם היא החליטה ללדת במחנה או שלקחו אותה לבית החולים?

יחיא: אמא ילדה בבית, בבנין מס' 2 קראו למחנה שלנו, בנין מס' 2. היתה אישה שהיתה עוזרת לנשים שהולכות ללכת, שמה היה יהודית, התפקיד שלה היה רק לקשור את הטבור של הילד במחנה עצמו והיא דאגה לרכב שיקחו את אמא לבית חולים לצריפין.

כ.ה. מימון: הם רבים ביניהם.

היו"ר: אמא עם התינוקת עברו לצריפין?

יחיא: כן.

היו"ר: מה קרה בצריפין?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

יחיא: אמא שהתה שם חמישה ימים בצריפין, ואמא דרשה מהם כל הזמן
 היכן הילדה בשביל להניק אותה, תמיד התעלמו מהמציאות.

כ.ה. קובל: היא לא הניקה אותה אף פעם אף פעם?

יחיא: אף פעם.

היו"ר: זאת אומרת שהיא כנראה הניקה אותה במחנה לפני?

יחיא: לא.

היו"ר: וגם בבית החולים היא לא ראתה אותו?

יחיא: לא. לא הביאו אותה להניק אותה.

כ.ה. קובל: ולא ראתה אותה?

יחיא: לא, גם לא ראתה אותה, לא נתנו לה לראות אותה.

היו"ר: כמה זמן היא נשארה עוד?

יחיא: אימי היתה חמישה ימים שמה, אחרי חמישה ימים אמרו לה גב'
 סעדיה את הולכת הביתה. תלכי תרשמי את הילדה במשרד, רשמה
 את הילדה, את השם שלה במשרד, שושנה, אמרו לה ללכת

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

הביתה. אמרה שתביאו לי את הילדה שלי, אמרו תלכי הביתה מהיום שבוע, אנחנו נביא לך את התינוק הביתה. טוב, המתינו שבוע ימים בבית,

כ.ה. קובל: והיא לא ראתה אותה לפני שהיא עזבה את בית החולים?

יחיא: גם לא ראתה אותה.

כ.ה. קובל: לא הלכה לראות אותה בחדר התינוקות?

יחיא: ביקשה, לא נתנו לה לראות. אחרי ששחררו אותה מבית החולים אמרו לה תלכי הביתה, עוד כמה ימים אנחנו נביא את הילדה לבית תינוקות בראש העין, וככה זה היה. עבר איזה מספר ימים שהיו בבית ההורים, התחילו לדאוג וזה, הלכו לשם לראות מה העניינים.

כ.ה. קובל: לשמה?

יחיא: לצריפין, לבית היולדות, הלכו לשמה לבדוק מה עם הילדה וזה, מתחשים לענין שבכלל היא ילדה שמה.

היו"ר: רגע אחד, זה נכון שהיא לא ילדה שם. מה זה מתחשים?

שלום: מה?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

היו"ר: מתכחשים לזה שהיא היתה בבית החולים, יכולים להתכחש לעובדה שהיא ילדה שם, כי אתה בעצמך אומר שהיא ילדה במחנה.

שלום: היא היתה עם הילדה בבית חולים, העובדה היא שהיא ירדה למשרד, הביאו לה תעודת לידה, בשביל זה ששאלת מאיפה הד"ר הרמן, על תעודת הלידה היה כתוב ד"ר הרמן, זה במקרה אני ראיתי.

כ.ה. מימון: יש לכם את התעודה?

שלום: התעודה לא נמצאת בידינו, לאחר שהיה, שרצו לבדוק לפני מספר שנים שהיתה זה,

כ.ה. קובל: ועדה ציבורית או ועדת מינקובסקי?

שלום: זה אני לא יודע. נתנו להם את התעודת לידה ולא קיבלו אותה בחזרה יותר.

כ.ה. קובל: את התעודת לידה הם מסרו למישהו בפתח תקווה, או למישהו שבא אליהם הביתה?

שלום: כשביקשו לגשת לירושלים אז הם נתנו את התעודה.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

כ.ה. מימון: אבל היא קיבלה בבית חולים תעודת לידה?

שלום: כן, היא קיבלה, היא קיבלה תעודת לידה, אין לי ספק.

כ.ה. מימון: אתם קיבלתם צו גיוס אחרי כמה שנים?

שלום: כן, קיבלנו צו גיוס. כן קיבלנו. לגבי הצו גיוס קיבלנו צו גיוס, ואני זוכר שאני אמרתי הילדה לקחתם אותה איך אתם דורשים להביא אותה לצבא, תחפש אותה איפה שלקחתם אותה.

כ.ה. מימון: קיבלתם גם איזה מכתב מהוועדה הקודמת?

יחיא: קיבלנו מכתבים בשביל הוועדות.

כ.ה. מימון: לפני חודש או משהו?

שלום: זה המכתב שקיבלנו לפה.

כ.ה. מימון: איזה מכתב?

כ.ה. קובל: לא, זה ההזמנה להיום?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

כ.ה. מימון: לא, לפני זה לא קיבלתם?

שלום: לא, רק לפה מה שקיבלנו. והמשיכו עם הנושא הזה עוד לחפש, עוד פעם הלכו לשם ואמרו שאין, אז אמרו לה שמענו שלקחו ילדים לבית חולים רמב"ם בחיפה, ואז הלכו לחיפה, הגיעו לחיפה, לבית חולים רמב"ם, שואלים, איך קול ואין עונה, אומרים לא שמענו ולא ראינו. חזרו הביתה, וזהו. וככה זה נשאר כמו שאומרים.

אני זוכר את זה עד היום, שהם התווכחו גם בבית על הנושא הזה, שהם אמרו, אז אבא שלי אומר לה, יש לנו מספיק ילדים, שיהיו בריאים מה שיש, לקחו מתנה לממשלה, זה היתה התשובה שלהם. זה לגבי מה שאני זוכר מה שהיו אומרים. ככה זה נשאר, עד שהעלו את הנושא הזה אז עם הזה, העניין של הילדים, ועם הזרם כמו שאומרים. הזמינו אותנו להפגנות, הלכנו להפגנות וכל זה, מה יצא מכל זה?

כ.ה. מימון: אתה יודע אולי את תעודת הזהות של הילדה?

שלום: יש לנו. אני יודע שאני קיבלתי מכתב מאחותי שרה זיידל, זה הגיע עם הפרטים, עם התעודת זהות.

כ.ה. מימון: אז תשלח לנו את זה, ותרשום התיק 44/96 כדי שלא נחפש את זה הרבה, בהזמנה כתוב, תשלח את זה, ואם יש עוד מסמכים גם תשלח, זה יכול רק לעזור כן?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 22 בפברואר 1996

שלום: כן.

היו"ר: תודה רבה לך.

חקירה לעדה גב' חדווה ולס

היו"ר: מעידה הגב' חדווה ולס. בתיק 59/96 ואני מזכיר לך שעליך לומר את האמת, את כל האמת ורק את האמת.

כ.ה. קובל: זה בענין אחיך?

היו"ר: אחיך ששמו יהודה צבי וייס. מה שאת כותבת זה רק דרך אגב מדוע שמו צבי יהודה וייס, על שם אחד מהבנים של משפחת גובר.

חדווה ולס: נכון, על שם אחד הבנים של משפחת גובר.

היו"ר: כן, אבל זה לא הועיל כאשר הוא נעלם נכון?

חדווה ולס: כן, אבל השם הזה נשאר.

היו"ר: בסדר. את כותבת שהגעתם לארץ משפחת עולים?